

Sevgi Şefkat Ve Merhamet Sanatı

– fuatturker · 06 Aralık 2011

Sevgi duyarlılığı, insanın ruh hali ve ahlak özellikleriyle orantılıdır. İnsan, samimi imanının derinliğine göre sever, sevilir. Allah'ın yarattığı varlıklardaki sevgi, şefkat ve coşku meydana getiren yönleri görebilir; tümünden haz alır. Gerçek anlamda iyi, şefkatli, merhametli olmak imanın getirdiği birer nimettir; birer güzelliştir. İnsan Allah'a aşkla bağlıysa O'nun buyruklarına çok titiz olur, en çok O'nu sever ve en çok O'na saygı duyar. Bencil ve nefsine düşkün olmaz. Şefkatli ve koruyucu olur, çıkarlarının peşinde olmaz; affedici olur. Kişinin içinde Allah sevgisi yoksa yalnız kendi çıkarlarını düşünür, affetmez, çıkarlarıyla çatıştığında ise sert davranabilir. Sevgiyi, güzelliği sağlayan her özellik Allah aşkı ve korkusuyla kazanılır. Bu duygular insanların daha şefkatli, daha merhametli, daha sevecen ve daha ince düşünceli olmalarını sağlar. Ve güzel ahlakın kökenini oluşturur. Din sevgi, merhamet, şefkat, akılcılık, güven ve huzurdur. Tüm pozitif duygularımızın toplamı dindir. Kur'an, negatif duyguları görüldüğü yerde ezecek bir sistem kurmuştur. Örneğin nedir öldüren sevgiyi?.. Affetmemek. Kur'an onu hemen ayetlerle ezer. Başka nedir sevgiyi öldüren?.. Cehalet. Kur'an bu kez onun üstüne gider. Allah, sevgisizliği ortadan kaldıracak birçok önlem yaratmıştır. İnsan, Kur'an'ı tam olarak yaşamına uyguladığında sevginin önü açılır; sevgiyi doruğunda yaşar. Ama binbir çeşit engel varsa, insan onun arkasında sevgisizlikten boğulur. Yaşadığı belaların arkasından sevgiye ulaşamaz; o belaları kaldırması gerekir. Kur'an sevgi, şefkat ve merhametin önündeki tüm engelleri kaldırır. Kur'an ahlakını yaşayan insan, sevdiğini şefkat duyarak sever; binlerce kez hata yapmış da olsa sevdiğine karşı merhametli ve her koşulda bağışlayıcıdır. Asıl bağışlayıcı olan Allah'tır; cezayı verecek olan insan değildir. Bağışlamak sıkıntı, azap, çile içinde olmamalı, içten olmalıdır. İntikamın şeytani bir tadı vardır; insan gönülden affetmeli, şefkatle bakmalıdır. Affetmek, müminler arasındaki sevgi zeminini oluşturmada Allah'ın sunduğu sayısız nimet ve güzellikten biridir. Mümin, din kardeşinin her zaman için iyiliğini ister. Kendi sonsuz yaşamını düşündüğü gibi, kardeşinin de ahiretini düşünür; onu hata yaptığında uyarır, kötülükten engellemeye çalışır. Kendi için ettiği dualarında din kardeşlerini asla unutmaz. Bir de onlardan sonra gelenler, derler ki: 'Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla ve kalplerimizde iman edenlere karşı bir kin bırakma. Rabbimiz, gerçekten Sen, çok şefkatlisin, çok esirgeyicisin. (Haşr Suresi, 10) Sevgisini Allah sevgisi ve hoşnutluğu üzerine kurmuş insan, hata da yapsa sevdiği kişiye imanından kaynaklanan şefkat, merhamet ve bağışlama ile yaklaşır. Ve inanan insanın, karşısındaki kişiye sevgisi, yaşlılık, sakatlık ya da maddi kayıp gibi durumlarda olumsuz etkilenmez. Allah için yaşanan sevgide sadakat, şefkat, merhamet ve bağışlama vardır. Allah için yaşanan sevgi, süresiz ve sonsuzdur. Bu sevgi, önce dünyada ve ardından sonsuz yaşamda devam etmeye kilitlenmiştir. Müminlerin birbirlerine olan sevgileri ve birbirlerine karşı olumsuz duygular taşımamaları, Allah'ın samimi kullarına nimetidir. Bu nimet, "Onların göğüslerinde kinden (ne varsa tümünü) sıyırıp-çektik, kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıyadılar. (Hicr Suresi, 47) ayetiyle bildirildiği gibi, ahirette tam anlamıyla yaşanacaktır. Birçok Kur'an ayetinde bildirilir; "Allah, kullarına karşı şefkatli olandır". İnsan Allah'a yakın olduğu zaman O'nun sıfatları üzerinde tecelli eder. Müminlerin şefkat ve merhameti Allah'ın merhametinin bir tecellisi olduğundan Allah'ın hoşnutluğunu

gözeten bir merhamet şeklidir. Merhametlerinde aldıkları ölçü Kur'an'dır. Kuran'ın dışında bir sistemi ölçü alan merhamet anlayışı, "Rahmanî" değil, "şeytanî" bir merhamettir. İmam Rabbani, müminlerin, Allah'ın yarattıklarına duydukları şefkatin önemini şöyle tarif eder: "Allah'ın emrine tazim (saygı) ve Allah'ın kullarına şefkat; her ikisi de, ahiret azabından kurtulmak için, iki büyük asıl köktür." (İmam Rabbani, Mektubat-ı Rabbani, 98. Mektup) Allah'ın buyruklarına uymak ve O'nun yasaklarından kaçınmak kadar, kullarla iyi geçinmenin de aynı ölçüde gerekli olduğunu söyler ve şöyle devam eder İmam Rabbani: "Allah'ın emrine tazim (saygı), Allah'ın yarattıklarına şefkat... cümlesi, bu iki hakkın edasını açıktan beyan edip her iki mananın riayetini (uygulanmasını) lüzumlu kılmaktadır. O iki işin birini yapıp birini bırakmak, küllü (bütünü) bırakıp cüzle (parça ile) yetinmek gibi olur ki; kemal sıfatını almaktan uzaklık ve bu hususta kusur sayılır. Bu hususta düşüncesizlik iyi olmayacağı gibi; hiçbir iltifatta bulunmamak, aldırış etmemek uygun değildir." (İmam Rabbani, Mektubat-ı Rabbani, 170. Mektup) Üstün ahlakıyla tüm insanlığa örnek olan Peygamberimiz(sav) de müminlere koruyucu kanatlarını şefkatle gerer, imanlarını artırmalarına vesile olur, onların sonsuz ahiret yaşamlarını düşünürdü. "Andolsun size, içinizden sıkıntıya düşmeniz O'nun gücüne giden, size pek düşkün, müminlere şefkatli ve esirgeyici olan bir elçi gelmiştir." (Tevbe Suresi, 128) O'nun çevresinde her karakterden, her düşünceden insan vardı. Ancak Peygamberimiz (sav) yaşamı süresince her birinin eksiklerini ve hatalarını düzeltmek için onları uyarılmış, her konuda eğitmeye çalışmıştır. Onun bu şefkati, anlayışı, ince düşüncesi ve sabrı, insanların kalbini din ahlakına ısındırmış, Peygamberimiz (sav)'e samimi bir sevgi ile bağlanmalarına sebep olmuştur. "Allah'tan bir rahmet dolayısıyla, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar çevrenden dağılır giderlerdi. Öyleyse onları bağışla, onlar için bağışlanma dile."... (Al-i İmran Suresi, 159) İmam Gazali, Peygamberimizin(sav) çevresindekilere karşı tutumunu şöyle özetler: Öfkelenmekten son derece uzak ve bir şeye çabucak rıza gösterendi. İnsanlara karşı insanların en şefkatlisiydi. Öyle ya, insanların en hayırlısı insanlara hayrı dokunan, insanların en yararlısı da insanlara faydalı olandır." (Tirmizi, Taberani; Hucetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 798) Peygamberimiz (sav)'in insanların kalplerini imana ısındıran sevgisi, nezaketi ve şefkati, tüm Müslümanların kazanmaları gereken üstün ahlak özellikleridir. Gerçek ve kalıcı sevgiye ulaşabilmek için, öncelikle Kur'an ahlakının yaşanması gerekir. Allah'ın hoşnutluğunu ve sevgisini kazanmak için güzel ahlak gösteren insanlar, birbirlerini de Allah rızası için severler. Böylelikle sevgi, şefkat, merhamet ve hoşgörü -Allah'ın dilemesiyle- toplumun geneline yayılacaktır.